

Kráľova Lehota

Obecný časopis

Apríl 2011

Číslo 1

Ročník 7

Medzinárodný rok lesov

Lesy sú veľmi zložitým komplexom niekoľko desiatok tisíc vzájomne prepojených druhov a organizmov. Na tomto systéme, ktorý je najväčším producentom kyslíka na našej planéte, je ľudstvo bytostne závislé. Ľudstvo sa však často k vlastnému životnému prostrediu správa macošsky, majúc na zreteli len momentálny zisk. Možno aj to bolo dôvodom, aby bol rok 2011 Organizáciou spojených národov vyhlásený za Medzinárodný rok lesov s hlavným sloganom „Lesy pre ľudí“. Jeho cieľom je zdôrazniť prepojenie človeka s lesom a vyzdvihnúť jeho úlohu pri ochrane, zveľadovaní a racionálnom obhospodarovaní lesov.

Lesy a ďalšie spoločenstvá drevín plnia v krajine významné nezastupiteľné funkcie, ktoré sú z hľadiska ekologickej stability krajiny, jej racionálneho využívania a trvalo udržateľného rozvoja nenahraditeľné. Predstavujú základ-

ný krajinný prvok. Sú najvýznamnejším zdrojom obnoviteľných ekologických surovín vďaka svojim rôznym funkciám.

Les je živý organizmus. Zrodí sa, rastie, dospieva a hynie. Je to najvyššie a najdokonalejšie rastlinné spoločenstvo, ktoré pre človeka má a bude mať veľký význam. Všetky lesy majú jedno spoločné:

aj keď ich flóra a fauna je veľmi rozdielna, hrajú elementárnu rolu pre životné prostredie na Zemi: zvyšujú vlhkosť vzduchu, tvoria prirodzenú bariéru vetru, zmiernujú horúčavu, mráz aj sucho a tak regulujú klímu. Filtrujú vzduch, bránia erózii, akumulujú a čistia vodu. Sú nenahraditeľné a preto ich chráňme a spoločne naplňajme myšlienku „Lesy pre ľudí – ľudia pre lesy“.

*Ing. Soňa Pitoňáková,
OZ Semenoles Lipt. Hrádok*

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva**Uznesenie číslo 6/2010**

z ustanovujúceho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote,
konaného dňa 27. 12. 2010

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. berie na vedomie**

1. výsledky volieb do orgánov samosprávy obce
2. vystúpenie novozvoleného starostu obce
3. správu mandátovej komisie prednesenú p. Zlaticou Bizubovou, predsedníčkou mandátovej komisie
4. určenie zástupcu starostu obce Kráľova Lehota, ktorým je Danica Lehotská, poslankyňa obecného zastupiteľstva
5. oboznámenie poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva s Rokovacím poriadkom obecného zastupiteľstva obce Kráľova Lehota
6. oboznámenie poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva so Zásadami odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva obce Kráľova Lehota

B. konštatuje, že

1. novozvolený starosta obce Vladimír Kaprín zložil zákonom predpísaný sľub starostu Obce Kráľova Lehota
2. poslanci novozvoleného obecného zastupiteľstva zložili zákonom predpísaný sľub poslancu obecného zastupiteľstva: Ivan Čimbora, Danica Lehotská, Matej Lehotský, Zdenko Lehotský, Jozef Lesák

C. zriaďuje

komisie obecného zastupiteľstva nasledovne:

- komisia na ochranu verejného záujmu
- komisia finančná a správy obecného majetku
- komisia pre školstvo, kultúru, šport a cestovný ruch

D. volí

1. predsedov komisií obecného zastupiteľstva v nasledovnom zložení:
 - komisia na ochranu verejného záujmu: Jozef Lesák
 - komisia finančná a správy obecného majetku: Danica Lehotská
 - komisia pre školstvo, kultúru, šport a cestovný ruch: Zdenko Lehotský
2. členov komisií obecného zastupiteľstva v nasledovnom zložení:
 - komisia na ochranu verejného záujmu: Danica Lehotská, Zdenko Lehotský
 - komisia finančná a správy obecného majetku: Matej Lehotský, Jozef Lesák
 - komisia pre školstvo, kultúru, šport a cestovný ruch: Ivan Čimbora, Irena Piovarčiová

E. určuje

1. plat starostu obce nasledovne:
 - priemerná mesačná mzda pracovníka NH podľa ukazovateľov ŠÚ SR za určené obdobie je 744,50 EUR

- krát koeficient pre primátorov a starostov miest a obcí podľa počtu obyvateľov (501 - 1000) 1,83 t.j. 1.362,43 EUR, zaokrúhlené na celé EURÁ nahor: 1.363,- EUR
- odmena vo výške 30 % s platnosťou od 28. 12. 2010
- 2. na výkon funkcie sobášiakeho:
Vladimír Kapríní, starosta obce
Danica Lehotská, poslankyňa OZ - zástupca starostu obce
- 3. sobáše dni nasledovne: štvrtok a sobota

F. schvaľuje

1. používanie obecného osobného motorového vozidla Fabia Com Ambie 1,4 e. č. LM 646 BL starostom obce aj pre súkromné účely v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z., § 35 o cestovných náhradách s určením mesačného paušálu vo výške 66,50 EUR od 28. 12. 2010 počas nasledujúceho volebného obdobia

Overovatelia: Zdenko Lehotský, Jozef Lesák

Starosta obce: Vladimír Kapríní

Uznesenie číslo 1/2011

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 16. 03. 2011

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

1. uznesenie čis. 5/2010 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 12.11.2010 je splnené okrem bodu C.5, kde sa termín ukončenia inventarizácie majetku obce Kráľova Lehota predlžuje do 31.05.2011
2. uznesenie čis. 6/2010 z ustanovujúceho Obecného zastupiteľstva konaného dňa 27.12.2010 bolo splnené

B. berie na vedomie

1. harmonogram ukončenia prác a uvedenia do prevádzky Účelového zariadenia obce Kráľova Lehota v termíne do 30.09.2011
2. návrhy rozpočtov obce na roky 2012 a 2013
3. správu audítora o overení účtovnej závierky k 31.12.2009
4. žiadosť firmy Energia prírody s.r.o., Liptovský Mikuláš k plánovanej výstavbe Kráľova Lehota - KGJ - 4,8 MW, avšak do najbližšieho zasadnutia obecného zastupiteľstva požaduje predložiť výpočet emisie hluku pri výrobe drevnej štiepky v drtičke

C. schvaľuje

1. správu o hospodárení Obecného úradu v Kráľovej Lehote k 31.12.2010
2. rozpočet obce na rok 2011
3. Všeobecne záväzné nariadenia Obce Kráľova Lehota č. 1/2011 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Kráľova Lehota
4. novú redakčnú radu Obecného časopisu Kráľova Lehota v zložení:
redaktor: František Bizub
redakčná rada: Vladimír Kapríní, Jozef Lesák, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková
5. Ivana Čimboru, poslancu OZ za člena Rady školy pri MŠ Kráľova Lehota

6. v zmysle zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle § 9a ods. 8 písm. b, odpredaj časti pozemku parc. č. C-KN 152/3 o výmere 11 m², parc. č. C-KN 152/4 o výmere 11 m², druh pozemku cesta, pre žiadateľov Miladu Šimčiakovú, Kráľova Lehota 164 a Júliusa Marcina s manželkou, Kráľova Lehota 166, za účelom majetkoprávneho vysporiadania časti pozemku pod garážami v cene podľa vypracovaného znaleckého posudku na náklady žiadateľov

D. splnomocňuje

starostu obce

1. upravovať v priebehu roka 2011 ukazovatele, limity a úlohy pri dodržaní výšky schválených príjmov a výdavkov
2. povoľovať uskutočnenie nevyhnutného výdavku nezabezpečeného v rozpočte obce ak sa zabezpečí jeho náhrada vyššími príjmami alebo úsporami iných výdavkov v sume max. 2 000,- EUR v jednom prípade
3. povoľovať presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky, a to v sume max. 2 000,- EUR

E. súhlasí

1. s prijatím kontokorentného úveru z VÚB, a.s. Liptovský Mikuláš vo výške 23.300,- EUR za účelom vyrovnania časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka, s trvaním úveru na 12 mesiacov a so zabezpečením úveru vlastnou blankozmenkou a dohodou o vyplňovanom práve k blankozmenke
2. s výstavbou tepelnej elektrárne na biomasu Kráľova Lehota pre investora ENERGY EDGE ZC Bratislava a vydaním záväzného stanoviska obce za podmienok splnenia požiadaviek predložených obcou v písomnej žiadosti zo dňa 14.03.2011 v lokalite Lašteky
3. na základe žiadosti Komposesorátu a urbáriátu, Pozemkové spoločenstvo, Kráľova Lehota, v zmysle zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle § 9a ods. 1 písm. c, s výmenou pozemkov parc. č. E-KN 494/2, druh pozemku orná pôda, E-KN 495/2, druh pozemku TTP, za časť pozemku parc. č. C-KN 153/2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria zo strany južnej od urbárskeho domu, s doplatením rozdielu ceny podľa vypracovaného znaleckého posudku na náklady žiadateľa

F. nesúhlasí

so žiadosťou Komposesorátu a urbáriátu, Pozemkové spoločenstvo, Kráľova Lehota o odpredaj pozemku parc. č. E-KN 495/3, druh pozemku TTP v k.ú. Kráľova Lehota

G. odvoláva

1. doterajšiu redakčnú radu Obecného časopisu Kráľova Lehota
2. Ing. Jána Šteučeka, bývalého poslanca OZ z Rady školy pri MŠ Kráľova Lehota

H. ukladá

starostovi obce zvolať v priebehu dvoch týždňov obecné zastupiteľstvo ohľadne zabezpečenia osláv 650. výročia prvej písomnej zmienky o obci a stretnutia rodu Lehotských zo zahraničia

Overovatelia: Matej Lehotský, Zdenko Lehotský

Starosta obce: Vladimír Kaprini

Rozvoj obce

Revitalizácia centra námestia obce

V mesiaci marci 2011 bola na riadiaci orgán Úrad ŽSK, odbor SO/RO pre ROP predložená Záverečná monitorovacia správa a Záverečná žiadosť o platbu formou refundácie na Revitalizáciu centra námestia v rámci výzvy ROP – 4.1a Regenerácia sídiel. Výkon kontroly realizácie projektu na mieste samom zvolal riadiaci orgán na 14. apríla 2011.

Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci

Projektantom Designcraft s.r.o., Liptovský Mikuláš bola vypracovaná projektová dokumentácia, ktorá je pokračovaním Revitalizácie centra námestia, od obecného úradu po koniec obce rod. dom p. Vrlíka v celkovej dĺžke úpravy 324 m. Pozostáva z opravy poškodenej miestnej komunikácie a chodníka (spevnené plochy) na parc. číslo C-KN 206/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvočia v k.ú. Kráľova Lehota.

Súčasťou rekonštrukcie MK bude aj rekonštrukcia vodovodného potrubia a prepojenie jestvujúcich vodovodných prípojok k rodinným domom.

V súčasnom období sa zabezpečujú stanoviská dotknutých orgánov a organizácií k vydaniu stavebného rozhodnutia a prebieha verejné obstarávanie na výber zhotoviteľa stavebného diela. Termín začatia stavebných prác je II. štvrtrok 2011 a ukončenia rok 2012 podľa možnosti finančných prostriedkov obce.

Cyklochodník Kráľova Lehota

V rámci opatrenia č. 3.1.1 Obnova a rozvoj obcí pripravujeme cyklochodník cez obec rekonštrukciou časti jestvujúceho panelového chodníka zo stanice po prechod pri pani Spevákovej a to odstránením jestvujúcich cestných panelov, podsypom a podložením novej živicienej asfaltovej zmesi šírky 2,4 m, hr. 7 cm. Súčasťou cyklotrasy je aj vybudovanie nového dreveného prístrešku so sedlovou strechou vo Svarine na mieste jestvujúcej schátratej drevenej železničnej stanice úzkokoľajky.

Oprávnené náklady na projekt sú max. 50 000,- EUR s tým, že žiadateľ uhradí DPH. Pripravujú sa nájomné zmluvy s Lesní SR, ŽSR Bratislava a Úradom ŽSK Žilina na prenájom časti pozemku dotknutých parciel pozemkov a verejná súťaž na výber zhotoviteľa projektu.

Tepelná elektrárň na biomasu na Laštekoch

Na základe požiadavky firmy Energy Edge ZC s.r.o., Bratislava o výstavbu tepelnej elektrárne na biomasu o elektrickom výkone 25 MWe, tepelnom výkone 45 MWt a tepelnom príkone 35 MWt v lokalite Lašteky a predbežného súhlasu obecného zastupiteľstva sa začalo s prípravou zmeny

**Výstavba elektrárne v Žarnovici.
Taká istá má stáť u nás na Laštekoch**

šie požiadavky, ktoré budú spĺňať predpísané platné normy.

Tepelná elektráreň na biomasu, slnko a vodu v Kúte

Firmou Energia prírody s.r.o. Liptovský Mikuláš bola predložená žiadosť o vyjadrenie k plánovanej výstavbe tepelnej elektrárne v areáli firmy NOVA BioTerm s.r.o., Kráľova Lehota, kde účelom výstavby je výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie a to 4,8 MW biomasa, 0,2 MW slnko a 40 kW voda. Výroba brikiet by bola zachovaná a zmodernizovaná v množstve cca 300 t / mesiac, (čo je podstatne menej ako v súčasnej dobe). Súčasťou technológie je aj drtička, rezačka a sušička.

Využitie zostatkového tepla by bolo možné použiť na zásobovanie teplom približne 190 domov v obci a na podnikateľské a športové účely.

Výstavbou tepelných elektrární sa vytvoria ďalšie pracovné miesta aj pre našich obyvateľov. Samozrejme obec a obecné zastupiteľstvo zaujme po predložení požadovaných štúdií a dokladov stanoviska, avšak v prvom rade nám bude záležať na tom, aby nedošlo k zhoršeniu životného prostredia a podmienok v obci a budeme rešpektovať rozumné a podložené argumenty našich obyvateľov a odborníkov na tieto technológie.

Aktivačná činnosť

Aktivačná činnosť v období január až marec 2011 bola zameraná na čistenie a odhŕňanie snehu z chodníkov, verejných priestorov, vstupov do obchodov.

Boli prevedené menšie stavebné úpravy a údržba v budovách, ktoré sú majetkom obce.

V rámci podpory regionálnej a miestnej zamestnanosti 2 pracovníci a 1 pracovník obce v tomto období zabezpečovali práce pri jarnom orezávaní stromov v obci, na cintoríne, pri účelovom zariadení a začalo sa čistenie chodníkov, rigolov, ciest a verejných priestorov po zimnom období tak, aby obec bola do veľkonočných sviatkov vyčistená a upravená.

Žiadame aj touto cestou všetkých obyvateľov, aby si v rámci možnosti vyčistili a vyhrabali priestor pred svojimi rodinnými domami a bytovkami a prispeli tak k čistote a poriadku v našej obci.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Zo života obce

4. ročník Stolnotenisového turnaja

Dňa 19. 2. 2011 sa uskutočnil 4. ročník Stolnotenisového turnaja o pohár starostu obce Kráľova Lehota neregistrovaných hráčov. Hralo sa v poradovom spôsobe a keďže bolo prihlásených 28 hráčov turnaj trval takmer celý deň.

V príjemnej atmosfére dominovala dobrá nálada hráčov a nechýbalo ani občerstvenie. Víťazom sa stal po druhýkrát za sebou Milan Helebrant, na druhom mieste sa umiestnil Peter Čimbora, tretiu cenu získal Zdeno Mikita a štvrté miesto obsadil Miroslav Lipták. Všetkým gratulujeme a tešíme sa na piaty ročník. Zároveň týmto vyslovujeme poďakovanie rodine Čimborovej za organizáciu turnaja.

Mgr. Erika Šteučeková

Putovné poháre turnaja

Správa o činnosti MS SČK za rok 2010

MS SČK v Kráľovej Lehote eviduje k 31.12.2010 76 členov. Našu činnosť sme v minulom roku začali tradičným sprievodom fašiangových masiek. Členky ČK pripravili maskám občerstvenie a postarali sa aj o celý priebeh „pochovávaní basy“ spojený so zábavou. Fašiangovú zábavu v roku 2010 môžeme hodnotiť ako úspešnú.

V mesiaci apríl sa naše členky zúčastnili brigády pri čistení cintorína. V sobotu 14. 8. 2010 sme zorganizovali čistenie studničiek, kde sa nás zúčastnilo 11 členov: Gerecová Ľubica, Lehotská Elena, Lesáková Ľudmila, Lehotská Elena, Majdiaková Janína, Lehotský Samuel, Lehotský Martin, Kutlíková Dana, Lehotská Zdena, Petříková Lenka, Gerecová Sylvia. Vyčistili sme 6 studničiek v chotári Kráľova Lehota. Večer sme si opiekli špekačky a družne sme si posedeli pri ohníku pri Gerecovej maringotke.

Výročná členská schôdza sa viedla v príjemnej atmosfére

Lehotská Mária, Lehotská Elena a Lehotská Eva sa postarali o vyčistenie hrobu p. Řepkovej, zakladateľke ČK v našej obci.

V roku 2010 za MS SČK darovali krv: Marián Beňo, Milan Ďurica, Miroslav Frtús st., Valér Mrlina, Eva Lehotská ml., Štefan Sadloň, Eva Lehotská st., Michaela Lehotská. Všetkým bezpríspevkovým darcom krvi za ich ľudský postoj ďakujeme a želáme im veľa zdravia a osobných úspechov.

Elena Lehotská, MS SČK

Posledný fašiang

V sobotu 26. februára 2011 v dopoludňajších hodinách tak, ako každý rok býva zvykom chodili po dedine masky. Na harmonike ich sprevádzal p. Mydlíar z Liptovského Hrádku. Spevom navštívili takmer každú domácnosť a domáci ich pohostili šiškami, koláčmi, slaninkou či klobáskou, nechýbalo veru ani hriatô.

Členky a členovia MS SČK zatiaľ v kultúrnom dome pripravili maskám na zotavenie z celodenného chodenia po dedine chutný, voňavý guláš.

O týždeň neskôr v sobotu 5. marca 2011 sa konala v sále kultúrneho domu zábava spojená s aktom pochovávanía basy. O dobrú zábavu sa postarala živá hudba z Liptovského Mikuláša. Ceny do tomboly zabezpečil starosta obce a členovia MS SČK, z ktorých mal určite každý výherca radosť.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2011

Sčítanie patrí medzi najstaršie, najvýznamnejšie a najrozsiahléjšie štatistické zisťovanie, ktoré sa tradične v Európe, ale aj v iných krajinách sveta realizuje v desaťročných intervaloch. V roku 2011 sa sčítanie obyvateľov, domov a bytov po prvý raz uskutoční vo všetkých členských štátoch Európskej únie naraz.

Podľa zákona č. 263/2008 Z.z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov vyplýva povinnosť pre občanov Slovenskej republiky odpovedať na všetky otázky v sčítacích tlačivách. Sú vytvorené tri typy sčítacích formulárov:

A. Údaje o obyvateľovi – vyplňa každý člen domácnosti

B. Údaje o byte – vyplňa jedna osoba za bytovú domácnosť

C. Údaje o dome – vyplňa jedna osoba za celý dom

Sčítanie sa vykoná na celom území Slovenskej republiky k 21. máju 2011. Rozhodujúcim okamihom sčítania je **polnoc z piatka 20. mája 2011 na sobotu 21. mája 2011**, ku ktorému sa zisťujú údaje uvedené v zozname.

Všetky udalosti, akými sú narodenie dieťaťa, úmrtie, sobáš, sťahovanie, zmena zamestnania a pod., ktoré sa udejú **do polnoci 20. mája 2011**, budú občania zapisovať do sčítacích formulárov. Všetky udalosti, ktoré sa udejú **po polnoci 20. mája 2011**, budú už predmetom zisťovania v ďalšom sčítaní.

Údaje zistené pri sčítaní sú chránené zákonom a slúžia pre štatistické potreby.

Vláda Slovenskej republiky svojím nariadením ustanovila čas sčítania **od 13. mája 2011 do 6. júna 2011**. Formuláre v listinnej podobe sa budú vyplňať **od 21. mája 2011 do 6. júna 2011**. Údaje v elektronickej forme sa budú zisťovať **od 21. mája 2011 do 29. mája 2011** prostredníctvom internetovej stránky www.scitanie2011.sk. Čas sčítania je obdobie, počas ktorého sčítací komisári budú navštevovať všetky domácnosti vo svojom sčítacom obvode a uskutočnia zber údajov. Pred rozhodujúcim okamihom sčítací komisári rozdadajú vo všetkých domácnostiach vo svojom sčítacom obvode sčítacie tlačivá, poučia obyvateľov o spôsobe ich vyplnenia a pod. Po rozhodujúcom okamihu sčítania sčítací komisári zozbierajú vyplnené tlačivá. Obyvateľov, ktorí sa budú chcieť sčítať elektronicke, ale nakoniec túto možnosť nevyužijú, navštívia sčítací komisári opäť, aby ich požiadali o vyplnenie sčítacích tlačív v listinnej podobe.

Upozorňujeme obyvateľov našej obce, aby si dávali v tomto období pozor na cudzích ľudí, ktorí sa budú predstavovať ako sčítací komisári a nepúšťali ich do svojich domácností.

S určitou možnosťou môžeme povedať, že pôjde o podvodníkov. Sčítací komisár bude mať písomné poverenie od starostu obce, že sčítanie v uvedenom termíne môže v našej obci vykonať.

Naša obec je rozdelená do dvoch sčítacích obvodov. Domácnosti budú navštevovať po 13. máji 2011 sčítacie komisárky Mgr. Erika Šteučeková a Ing. Blažena Mosná, ktoré Vám ochotne vysvetlia a poradia ako vyplniť jednotlivé formuláre. V prípade potreby Vám na požiadanie tieto formuláre pomôžu vyplniť. Obyvateľom, ktorí prejavia záujem sčítať sa elektronicky, rozdáajú tzv. „identifikátory“. Pôjde o bezvýznamové, náhodne vygenerované číslo spolu s overovacím heslom. Elektronické sčítanie bude možné len s použitím tohto jedinečného identifikátora a overovacieho hesla. Každá osoba bude mať k dispozícii len jeden identifikátor, s ktorým sa bude môcť právoplatne sčítať iba raz.

Viac informácií ako sa sčítať nájdete tiež na internetovej stránke www.scitanie2011.sk

Mgr. Erika Šteučeková,
pracovníčka OcÚ K. Lehota

Z histórie obce

Ako zabralo hrádocké panstvo Lehoňanom ich lesy III.

Uverejňujeme tretiu, poslednú časť listiny vydanéj Liptovskou súdnou stolicou 2. mája 1629: „Napokon posledného dňa mesiaca septembra, ostatného a nedávno uplynulého, vyššie menovaní naši podžupan, dvaja slúžni, traja prísazní prisediaci a notár, pristúpili k chotáru spomenutých vrchov, kopcov, lesov a dolín, a za prítomnosti urodzených a vznešených Gašpara Klopána, Petra Tuoltha zo Stošíc, Daniela a Juraja Dianišku inak Podhoranských z Podhorian, Michala Demiana inak Hôranského z Hôry, ďalej opatrných Juraja Martinoviča, Mateja Kvaznoviča, Tomáša Martinoviča, Jakuba Kulicha, Juraja Leva, Juraja Kurtena z Liptovskej Porúbky, Mateja Hrlavého, Juraja Letvu, Jakuba Slabeja, Michala Baguča, Pavla Boziaka, Jána Kala, Jána Ivonka, Jakuba Betiaca, Jána Čenka, Jakuba Hybského, Jána Gregoroviča, Ondreja Boziaka, Leonarda Mravu, Ondreja Kučeru, Martina Janovského zo (Liptovského) Svätého Petra, ako aj Pavla Salva, Juraja Chrastnikoviča, Jána Cholvada, Martina Štrpka, Blažejka Kováča, Jakuba Backa, Ondreja Stečka, Ondreja Michalka z Pribyliny, Jakuba Škultéta, Jána Tručana, Samuela Ribárika, Gabriela Rumana, Jána Halka a Michala Lučanského z Važca teda susedov a spoluhraničníkov, ako aj viacerých iných zvolaných podľa zákona, hraničné medzníky a hranice, tiež územia samotných stránok, týmto spôsobom a poradím, ako sa ďalej uvádza, vzájomne od seba odčlenili, oddelili a vystavali hraničné medzníky.

Teda prvý hraničný medník začínal na brehu rieky Váh, kde skutočne potok Svarín vtekal do rieky Váh, odtiaľ pozdĺž toku tohto potoka Svarín proti prúdu len veľmi málo išiel smerom do doliny Svarín, prechádzal k miestu, kde začína táto dolina Svarín a kde na brehu tohto potoka Svarín bol vystavaný zemný hraničný medník, odtiaľto vystupoval cez rigel inak aj grúň a prechádzal ku končiarom vrchov a lesov nazývaných „Suché Vrchy“, viedol „Nad Polomy“ a postupoval nepretržite smerom dole pod tieto končiare kopcov a lesov nazývaných „Suché Vrchy“ (tu na viacerých miestach boli postavené hraničné medzníky, a to z časti zo zeme a z časti z kameňa), prechádzal k akejsi skale volanej „Havrania Skala“ odtiaľ prešiel priamo k inej skale nazývanej „Lysá Skala“. Od nej napokon vpadal do doliny volanej „Melkova Dolina“, ďalej k akejsi skale, ktorá je na brehu „Melkovho Potôčika“, od tejto skaly ďalej do vrchu cez dolinu „Melkova“ vystúpil a prišiel až na „Koniec Glianý“, na ktorého vrchu, zboku či na rigli, bol vystavaný zemný hraničný medník. Odtiaľ však hraničný medník vpadol do jednej hlbokéj doliny (teraz dolina Veľká Doštianka), ležiacej z opačnej strany od doliny nazývanej „Melkova dolina“, cez jej hĺbku zostúpil a prešiel do Malužiny a tu sa otočil dole, pozdĺž Malužiny, a vošiel do potoka Boca a tak prechádzajúc po prúde potoka Boca prešiel do rieky Váh. Odtiaľto smerom dohora (proti prúdu) idúc po rieke Váh prešiel k prvému hraničnému medzníku, kde potok Svarín vteká do rieky Váh. A takto sa ohraničili medze, hranice a územia samotných stránok a vzájomne sa oddelili a vyčlenili, zanechajúc v držbe a vlastníctve pre uvedený hrad

Liptovský Hrádok zvyšné vrchy, kopce, lesy, háje, doliny, štíty, končiare, pasienky, lúky a lúčiny, príbytky a chatrče oviec, dobytky a stád, miesta pre rybárčenie a lapanie vtákov, s ostatnými ich úžitkami a príslušenstvami, nech sú akéhokoľvek druhu či názvu, nezanechajúc si žiadne právo a nijaké panstvo oných šľachticov z Kráľovej Lehoty a ich dedičov a nástupcov vzťahujúce sa na tieto vrchy, kopce, doliny, lesy, háje, chatrče a akéhokoľvek staveniská pre dobytok, za svedectva a silou tejto prítomnej listiny, potvrdenej pečaťou tej istej našej Liptovskej župy vydananej prostredníctvom a podľa vierohodnej správy vyššie menovaných nášho podžupana, dvoch slúžnych, troch prisázných prisediacich a prisázného notára. Dané pri Blahoslavenej Panne (Partizánska Ľupča), najbližšiu stredú po sviatku svätých apoštolov Filipa a Jakuba, teda na mieste a v deň našej stolice, vyhradenom pre pečatenie a vydávanie listín a ostatného nášho úradovania, roku Pána tisícšesťstodvadsiateho deviateho (2. máj 1629).

Miesto pre privesenú pečať Liptovskej župy.

Prečítane, opravené a vydané skrze mňa Františka Okolicsányiho, prisázného notára súdnej stolice Liptovskej župy, vlastnou rukou (v. r.)

Podpisy vľavo: Melichar Szentiványi, podžupan Liptovskej župy, v. r.

Stanislav Hôranský, slúžny Liptovskej župy, v. r.

Ján Čemický, slúžny Liptovskej župy, v. r.

Rafael Turanský, slúžny Liptovskej župy, v. r.

Štefan Pongrác zo Sv. Mikuláša, slúžny súdnej stolice Liptovskej župy, v. r.

Podpisy vpravo: Juraj Štiavnický, prisázný prisediaci Liptovskej župy, v. r.

František Bán, prisázný prisediaci Liptovskej župy, v. r.

Ján Fejérpataky, prisázný prisediaci súdnej stolice Liptovskej župy, v. r.

Karol Potornay, prisázný prisediaci súdnej stolice Liptovskej župy, v. r.

Gašpar Szentiványi, prisázný prisediaci Liptovskej župy, v. r.

Pongrác Palugyai, prisázný prisediaci Liptovskej župy, v. r.

Chotárne názvy v listine sú jedine slovenské (Svarín, Suché vrchy, Nad Polomy, Havrania skala, Lysá skala, Melkova Dolina, Melkov Potôčik, Koniec Gliany, Melkova dolina, Malužina). To svedčí o tom, že kráľovohotský zemania boli od začiatku Slováci, keď lokalitám vo svojom chotári dali slovenské názvy. Toto je potrebné zdôrazniť, lebo potomkovia najmä tých Lehotskovcov, ktorí žijú v Maďarsku, ešte aj teraz, keď prídu do rodiska ich predkov, sa často divia prečo už nikto nevie v našej dedine po maďarsky. Žijú totiž v omyle, že kráľovohotský zemania boli pôvodne Maďari, ktorých vekmi násilne poslovenčili.

Lehotania sa však ani po krivde, ktorú na nich uvedenou listinou z 2. mája 1629 spáchala súdna stolica Liptovskej župy, nevzdali. Hrádocké panstvo ich chcelo obrať o ďalšie územie a svoje listiny museli preukazovať na nespočetných súdnych konaniach. Sudca kráľovského dvora a Zvolenskej stolice Ladislav de Čák nariadil Spišskej Kapitule vydať im ich autentické odpisy. Tá im 25. mája 1654 vydala odpisy darovacej kráľa Ľudovíta I. z roku 1361 a potvrdzujúcej darovacej listiny kráľa Žigmunda z roku 1390, novej darovacej listiny kráľa Ferdinanda I. z roku 1552, aj uvedenia do držby v roku 1553 podľa novej darovacej listiny. Odpisy posledných dvoch dokumentov pre kráľovohotských zemanov vyhotovila Spišská Kapitula opäť 24. októbra 1726.

V najvýchodnejšej časti od kráľovohotských zemanov zabratého územia, v lesoch pod Kráľovou hoľou, usadilo hrádocké panstvo na prácu v lesoch svojich poddaných – goralských horalov (horal = obyvateľ hôr), ktorých naverbovali na pomedzi Hornej Oravy a Kysúc a tak vznikla Liptovská Teplička, o ktorej prvá písomná zmienka je až z roku 1634.

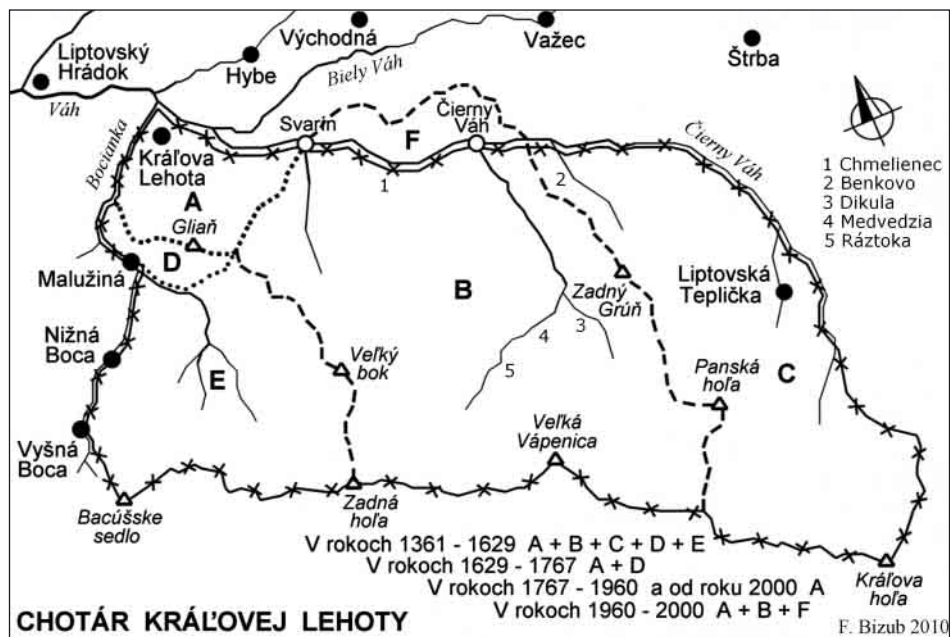
Po začatí ťažby železnej rudy v Malužinskej doline sa rozhodlo hrádocké komorské panstvo postaviť pri jej ústí železiareň. Preto muselo Lehoťanom odobrať ďalšie územie (aj to územie, kde teraz leží obec Malužina, ktorá vznikla ako osada okolo železiarne). Dokument to popisuje

takto: „Transakcia z 22. júna 1767 medzi panstvom hrádockým a Famíliou Lehotskou učená, z moci ktorej sa Sýkorovo ako štvrtá časť hôr Lehotských panstvu hrádockému odovzdalo a hneď sa aj cieľe (hranice) položili, ktoré cieľe sa všetky v tejto transakcii od Škribňovskej lúky počínajúc všade hore Gľiaňom položené dôvodne špecifikujú“. Touto listinou bola chotárna hranica vytlačaná na sever a hore nad Malužinú, kadiaľ vedie aj v súčasnosti.

Po založení katastra sa v roku 1866 územie Svarína a Čierneho Váhu stalo súčasťou chotára Východnej. Obyvatelia osád a horáři aj lesné správy podali 14. novembra 1956 na Radu Krajského národného výboru v Žiline žiadosť o preradenie územia Svarína a Čierneho Váhu od obce Východná ku obci Kráľova Lehota. Toto sa uskutočnilo v rámci územnej reorganizácie Československa s účinnosťou od 1. januára 1960. V roku 2000 bolo na základe rozhodnutia súdu územie Svarína a Čierneho Váhu znova odobraté pod chotár Východnej.

Uvedené dokumenty sme uverejnili preto, aby sa vedelo a nezabudlo na to, ako predkovia Kráľovej Lehoty po stáročia zápasili o zachovanie svojich práv.

F. Bizub

V Prešove odhalili Štróblovu sochu cisárovnej Alžbety

Prešov, sept. 2010

Náš slávny rodák sochár Alojz Štróbl zhotovil viacero búst najpopulárnejšej členky vládnucej habsburskej dynastie princeznej Alžbety bavorskej (*24. 12. 1837 Mníchov †10. 9. 1898 Ženeva), rakúskej cisárovnej a uhorskej kráľovnej, manželky rakúskeho cisára a uhorského kráľa Františka Jozefa I., známej ako Sissi. Busty cisárovnej Alžbety od Štróbla sú v Budapešti, Betliari, Miškovci, Subotici a Prešove.

Od 27. 10. 1901 stála 70 cm vysoká bronzová busta cisárovnej Alžbety na mramorovom podstavci v Alžbetínskom parku pred vstupom do Alžbetínskych kasární v Prešove. Park a kasárne boli pomenované po nej. Po páde Rakúsko - Uhorska a vzniku Česko - Slovenskej republiky park v roku 1919 premenovali na Lesík delostrelcov, bustu cisárovnej Alžbety odstránili a na miesto nej dali delo.

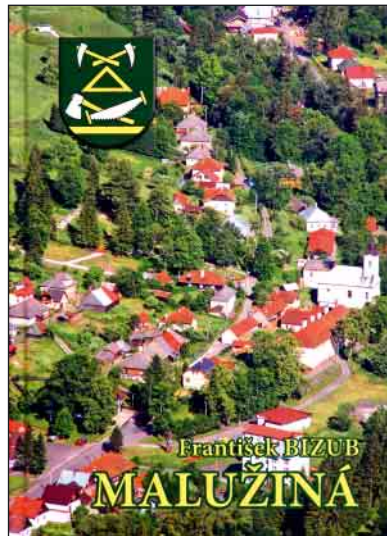
Busta cisárovnej Alžbety bola dlhé roky na neznámom mieste, od roku 1953 uložená v depozite Krajského múzea v Prešove. Bustu niekto poškodil, rozsekal jej nos, bradu a poprsie. Z hlavy busty zmizla strieborná korunka, z očí jej zlodej vylúpil drahokamy.

Iniciátorom záchranu busty cisárovnej Alžbety je prešovský primátor Pavel Hagyari. Do takmer pôvodnej podoby na vlastné náklady ju obnovil reštaurátor Vjačeslav Bobák. Osadenú na ružovom kameninovom podstavci ju slávnostne odhalili 16. 9. 2010 v Južnom parku na Hlavnej ulici v Prešove. Po vyše 90 rokoch opäť krášli Prešov. Aby bola uchránená pred vandalmi, je pod dohľadom monitorovacích kamier.

F. Bizub

Kniha o Malužinej

Obec Malužiná vydala v auguste 2010 knihu *Malužiná*. Autorom knihy je František Bizub z Kráľovej Lehoty. Kniha s väzbou vo formáte A5 s tvrdou farebnou obálkou a 22 stranovou farebnou obrazovou prílohou má 264 strán, na nich je okrem textu 366 najmä dobových obrázkov. Kniha vyšla v náklade 500 kusov.

Kniha sa zaoberá dejinami obce Malužiná. Pozostáva z častí: I. Prírodné pomery – poloha a rozloha obce, minerálne pramene, jaskyne, prírodné rezervácie, II. Vývoj obce – prvá písomná zmienka o obci, názvy obce, správa obce, notársky úrad, obecné symboly, žandárska stanica, III. Život v obci – obyvatelia, obydlia, od polovice 19. storočia, 1. a 2. svetová vojna, Slovenské národné povstanie, Banderovci, IV. Hospodárstvo – lesníctvo, baníctvo v Bockej a Malužinskej doline, banská osada Hodruša, uhliarstvo, banský súd, železiarska, mediarska a sklárska huta, pracháreň, píly, rámovka, kameňolom, lesná železnica, poľovníctvo, včelárstvo a V. Kultúra – katolícka a evanjelická cirkev, školy, spoločenské organizácie, divadlo, hudobníci, kino.

Knihu je možné zakúpiť na Obecnom úrade Malužiná a v knihkupectve Transcius v Liptovskom Hrádku za 13,- Eur.

Mgr. Erika Šteučeková

Návrat Kristy Bendovej do rodnej obce

Krista Bendová – slovenská spisovateľka, novinárka a dramatička. Narodila sa 27. januára 1923 v Kráľovej Lehote, zomrela 27. januára 1988 vo veku 65 rokov v Bratislave.

V týždenníku Život č. 16/2010 v časti Príbehy sa uvádza, že spisovateľka sa rozlúčila so životom v deň svojich 65. narodenín. Pochovaná je na cintoríne v Slávičom údolí, avšak jej syn Juraj Kostra by bol oveľa radšej, keby sa jej telo mohlo vrátiť do rodnej Kráľovej Lehoty tam, kde sa začal v roku 1923 písať príbeh jeho mamy.

Skontaktoval som sa s jej synom Jurajom a rozbehla sa príprava exhumácie spisovateľky z Bratislavy na cintorín do Kráľovej Lehoty. Previedol som rokovanie na Ministerstve kultúry SR v Bratislave s riaditeľom kancelárie ministra vo veci zabezpečenia potrebných finančných prostriedkov na prevoz urny, výstavbu urnového hrobu a samotného pietneho aktu pochovania na cintoríne v Kráľovej Lehote, čo je možné len cez predložené granty. Pripravuje sa rokovanie s predsedom Matice Slovenskej aj so ZSR. So synom Jurajom Kostrom máme plán realizovať exhumáciu tejto významnej československej spisovateľky a našej rodáčky na jeseň 2011.

Vladimír Kaprín

Eudia žili družnejšie

Na podstienke Šmihulovie domu, okolo r. 1955.

Zľava: Dušan Tomka, Milan Lehotský Šimúnovie, Marika Petóvková, Kečkemétká, Štefan Lehotský Katrenovie, Jozef Šmihula, Lukáš Lehotský, Daniel Kunaj, Ružena Kunajová, Samuel Lehotský, Zuzana Lehotská Paliderka, Váľka Sopková, Margita Brtáňová, Irena Lesáková, Vilma Lehotská, Mária Lehotská s dievčatkom Evou, dolu deti Mária Lehotská, Palo Petóvka, Viera Lehotská, Euba Sopková, Mária Lehotská Mikušovie.

Foto z archívu Daniela Kunaja

Ako vznikla povera, že deti nosí bocian

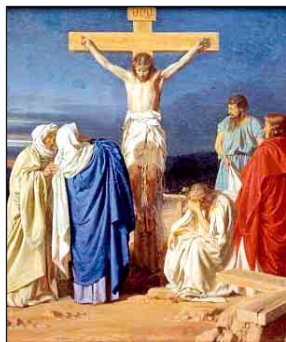
Bociany biele zimujú v Južnej Afrike a k nám prilietajú zavčasu na jar. Vychovávajú mláďatá, ktoré vyletia z hniezd v polovici júla až v polovici augusta. Potom všetky odletia do Afriky a cyklus sa každý rok opakuje.

V minulosti, keď sa prevažná časť našich obyvateľov živila poľnohospodárstvom, bolo treba na robotu každého člena rodiny. Tehotenstvo ženy preto mohlo začať v júli. Lebo v rannom štádiu teho-

tenstva sa žena mohla ešte podieľať na senách, zatpe a vykopávaní zemiakov. Počas zimy mala žena od ťažkej práce pokoj. Na jar mohla žena opäť pracovať, lebo dieťa sa narodilo ešte pred začiatkom jarných prác na poli, čiže koncom marca až začiatkom apríla. A práve vtedy k nám prilietajú bociany. Starším súrodencom nebolo treba nič vysvetľovať – priletel bocian a doniesol do domu dieťa.

Bi

Pokoj Vám!

S týmto želaním pokoja pozdravil vzkriesený Ježiš Kristus svojich ustráchaných učeníkov vo Veľkonočnú nedeľu. Áno, ten istý Kristus, ktorého ľudská hriechnosť a zloba pribila na Veľký piatok na golgotský kríž. Tam trpel, v bolestiach umrel, ale napokon slávne mocou Božou z mŕtvych vstal a svojim učeníkom opäť priniesol do života radosť, pokoj a istotu. Kde Pán Ježiš nie je prítomný, kde Mu nedáme možnosť pôsobiť, tam tieto pre náš život tak dôležité hodnoty chýbajú.

Veľkonočné sviatky, z ktorých sa tešíme, sú nielen sviatkami jari a našej radosti z okolitej prírody prebúdzajúcej sa po zime opäť ku novému životu. Sú to predovšetkým kresťanské sviatky, ktorých základom je víťazstvo Krista nad ľudskou hriechnosťou, i nad samotnou smrťou. Boh nechal svojho Syna umrieť za naše hriechy, ale Ho aj vzkriesil, aby sme my smeľi žiť zmierení s Bohom, v istote Kristovej stálej prítomnosti, pomoci a nádeje do budúcnosti, ktorú zaslubuje svojim verným nasledovníkom. Od Božej lásky v Kristu zjavenej nás nič odlúčiť nemôže. „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ J 3,16

Požehnané a pokojné sviatky Pánovho vzkriesenia Vám všetkým zo srdca praje

*Mgr. Viera Mosná,
evanjelická farnoska*

Vstupujeme do 7. ročníka nášho obecného časopisu

V obecnom časopise Kráľova Lehota sa snažíme čitateľom okrem informovania o dianí v obci prinášať aj príspevky za dejín. Lebo historické povedomie Slovákov je vraj oproti iným národom veľmi malé. Obecný časopis chce preto prispieť k tomu, aby to o našich občanoch neplatilo, aby boli na svojich predchodcov, svoju obec, kraj a vlasť hrdí.

Ku historickému povedomiu treba viesť najmä našu mládež. Minuloročný medzinárodný prieskum o vedomostiach na školách priniesol pre Slovensko nelichotivý výsledok, že naši žiaci veľmi málo čítajú, strácajú slovnú zásobu a nerozumejú textom. Podľa niektorých popredných analytikov z toho vyplýva, že nevedia vyjadriť svoj vlastný názor, čo znamená, že nám rastie generácia, od ktorej politici úplne naivnými sľubmi získajú vo voľbách hlasy, umožňujúce im vládnúť.

Prvé 3 čísla obecného časopisu v roku 2005 som tlačil sám doma na počítačovej tlačiarni, až potom ho začala robiť profesionálna tlačiareň v Liptovskom Mikuláši a mne ostalo písanie článkov, zostavenie časopisu a jeho grafická úprava. Doteraz vyšlo 21 čísiel časopisu formátu A5 o rozsahu 12 - 16 strán, od č. 3/2008 celofarebne.

Za ostatné obdobie sa mi o Kráľovej Lehote podarilo napísať a zrealizovať 2 knihy a 1 dokumentárny televízny film, 2 knihy o Alojzovi Štróblovi, 1 knihu o Čiernom Váhu, 1 knihu o Malužinej a pred vydaním je kniha o Včelárskej paseke v Kráľovej pri Senci. Úspechy sa však ani v našej obci neodpúšťajú. A tak som za toto všetko musel neraz preglgnúť blen od neprajných ľudí. Nedám sa však znechutiť.

Redaktor

PENZION LARION & RESTAURANT

Penzion bol stavaný so zámerom ponúknuť služby nie len turistom, ale aj občanom Kráľovej Lehoty a okolitých dedín.

Počas celého roka poskytujeme služby rôzneho druhu:

REŠTAURÁCIA

• gastronomické podujatia • svadby • spoločenské podujatia • catering

V ponuke šalátový bufet, široká ponuka jedál a nápojov, **PIZZA**, výhodné **obedové menu**, pripravujeme **PALACINKÁREŇ**

PRENÁJOM PRIESTOROV

• firemné akcie • školenia • porady

SQAUSH, WELLNESS, MASÁŽE, BILIARD, ŠÍPKY, STOLNÝ TENIS, STOLNÝ FUTBAL, LASERSTRELNICA

AKCIE

Oslávte svoje meniny alebo narodeniny u nás, preukážte sa občianskym preukazom a **uplatnite si zľavu 10 %** na všetky jedlá a nápoje podávané v reštaurácii. Akcia platí v termíne apríl – jún.

23. 4. 2011 – sobota. Zabudnite na všetky starosti a prídte sa zabaviť, prípadne posedieť pri živej ľudovej hudbe BRATOV ŠIMUNKOVCOV. Rezervácia stolov na dole uvedenom čísle.

TEŠÍME SA NA VÁS

www.penzionlarion.sk • info@penzionlarion.sk • 0902/ 801 602

Spoločenská rubrika

IV. štvrťrok 2010

Narodili sa: Nina Čimborová 28.11.2010

Jubileá: **50 rokov** Dáša Kyselová 15.10.1960, Ivan Čupáni 19.11.1960
55 rokov Štefan Kunák 10.11.1955, Ján Kysel 12.11.1955, Ladislav Lipták 2.12.1955
60 rokov Igor Lehotský 4.11.1950 (č. d. 128), Lubomír Lehotský 16.12.1950 (č. d. 148)
65 rokov František Bizub 5.10.1945
70 rokov Zdenka Lehotská 8.10.1940 (č. d. 139)
75 rokov Izidor Huba 21.10.1935, Alica Lehotská 17.12.1935 (č. d. 182)

I. štvrťrok 2011

Narodili sa: Lili Ježková 20.1.2011, Michal Lehotský 30.1.2011 (č. d. 214), Tomáš Laco 25.3.2011

Jubileá: **55 rokov** Ing. Eugénia Brabencová 30.1.1956, MUDr. Jarmila Hybbenová 2.2.1956, Valér Mrlían 6.3.1956
60 rokov Jaroslava Bizubová 12.3.1951, Jozef Strapoň 15.3.1951
65 rokov Zdenka Matisková 8.2.1946
80 rokov Terézia Poliaková 16.3.1931

Zomreli: Lýdia Vrlíková 10.3.2011 vo veku 53 rokov.

Štatistické údaje za rok 2010

V roku 2010 sa narodili	4 osoby, z toho	3 dievčatá	a	1 chlapec
umrelo	5 osôb	2 ženy		3 muži
pristáhalo sa	14 osôb	6 žien		8 mužov
odšahovalo sa	25 osôb	12 žien		13 mužov

Stav k 31. 12. 2010

Počet obyvateľov 617 osôb, z toho 319 žien a 298 mužov
Počet domov 191, z toho 167 rodinných, z nich 22 neobývaných
Chaty a rekreačné zariadenia 15
Domy na ostatné účely 15
V osade Svarín v časti patriacej pod Kráľovu Lehotu sú 4 chalupy a 15 chat.

*Dagmar Žišková,
pracovníčka
OcÚ K. Lehota*

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vychádza štvrťročne. Vydáva Obecný úrad Kráľova Lehota.
Redakčná rada: Vladimír Kaprini, Jozef Lesák, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková.
Redaktor: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk.
Tlač: REPROservis - DTP štúdio & tlačiareň, Liptovský Mikuláš.
Náklad: 230 kusov.